

Ministerie van Infrastructuur en Milieu
T.a.v. de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu
De heer J.J. Atsma
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

behandeld door

telefoon

ons ordernummer
1058106

ons kenmerk
DEGAS/485

Bij beantwoording svp
ons kenmerk vermelden

datum
08 maart 2012

onderwerp
Aanbieding NLR-CR-2011-249

Bijlage: NLR-CR-2011-249
"De Veiligheid van de Burgerluchtvaart in Nederland anno 2011"

Geachte heer Atsma,

Hierbij bieden wij u het resultaat aan van de vierjaarlijkse evaluatie van de veiligheid van de burgerluchtvaart in Nederland. We doen dit in de vorm van drie rapporten. Deze behandelen achtereenvolgens de kern, de schil en de internationale context.

De kern is het onderzoek van het veiligheidsmanagement van de luchtvaart op nationaal niveau. Dat onderzoek is in opdracht van DEGAS verricht door het Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium (NLR).

De schil is de context waarin dat veiligheidsmanagement plaats vindt. Zoals gebruikelijk is dat deel door DEGAS zelf geproduceerd. De titel, *Remmende voorsprong*, geeft al aan dat er sprake is van goed nieuws en van slecht nieuws. Het goede nieuws is dat de veiligheid van luchtvaart in Nederland op hoog niveau ligt. Het slechte nieuws is dat dit niveau waarschijnlijk niet kan worden verbeterd en wellicht zelfs niet kan worden gehandhaafd.

Uit het NLR-onderzoek blijkt, dat bezuinigingen en reorganisaties hebben geleid tot veranderingen in taakopvatting bij de handhavende en inspecterende overheid en tot het afnemen van beschikbare middelen en kennis.

Uit de internationale verkenning blijkt dat dit niet slechts een Nederlands probleem is. Vrijwel alle landen in de westerse wereld (Europa, Noord-Amerika, Australië, Nieuw-Zeeland) vertonen dit patroon. Dat zijn tevens de landen met het hoogste veiligheidsniveau, vandaar de titel *Remmende voorsprong*.

De verantwoordelijkheid voor een veilige operatie ligt in eerste instantie bij de uitvoerende organisaties: luchtvaartmaatschappijen, luchtverkeersleiding en luchthavens. Zoals in eerdere adviezen al is betoogd, is het feitelijke niveau van veiligheid onvermijdelijk het resultaat van een afweging tussen strijdige doelstellingen. Op de ene schaal ligt

DUTCH AVIATION SAFETY BOARD

Degas Secretary

Anthony Fokkerweg 2
PO Box 90302
1006 BM Amsterdam

E: info@adviescollege-degas.nl
www.adviescollege-degas.nl

aan
Ministerie van Infrastructuur en Milieu
ter attentie van
De heer Atsma

ons kenmerk
DEGAS/485
datum
08 maart 2012

velligheid, op de andere schaal liggen economische overwegingen en onder meer doelstellingen op het gebied van milieu, geluidhinder en passagiersrechten. Ongetwijfeld maken uitvoerende organisaties hun afweging naar eer en geweten. Maar die afweging wordt wel steeds complexer. Het lijkt dan geen goed idee bij de overheid de capaciteit en expertise te verminderen. De nationale overheid heeft tenslotte op grond van internationale afspraken de taak erop toe te zien dat de afweging inderdaad deugt.

De vaststelling dat de overheidsinzet afneemt is nadrukkelijk geen verwijt aan de Nederlandse overheid. Het feit dat dit probleem zich in veel westerse landen voordoet, betekent dat er een sterk maatschappelijk mechanisme achter zit. Niettemin is het de moeite waard vanuit luchtvaartkennis en -ervaring een poging te wagen enig weerwerk te bieden.

In het advies beperken we ons uiteraard tot de Nederlandse situatie. We doen in totaal vijftien aanbevelingen, die de nadelige gevolgen van het ingezette beleid specifiek in Nederland zouden kunnen beperken. Het is goed mogelijk deze aanbevelingen niet op te volgen: gegeven het hoge niveau van veiligheid zal de schade gedurende lange tijd beperkt blijven. Het voorbijgaan aan de hier uitgesproken zorgen dient wel een bewuste keuze te zijn, en zal gepaard moeten gaan met politieke en maatschappelijke acceptatie van het feit dat het veiligheidsniveau bij ongewijzigde ontwikkeling niet zal verbeteren. En wellicht zelfs zal afnemen.

Met de aanbidding van dit advies zijn de werkzaamheden van DEGAS-beëindigd. Wij kijken terug op vier vruchtbare en boeiende jaren, waarin we nieuwe inzichten en direct bruikbare adviezen hebben ontwikkeld en zo hebben bijgedragen aan de oplossing van enkele lastige problemen. Wij betreuren dat u in het kader van de bezuinigingen heeft moeten besluiten de werkzaamheden van DEGAS als adviescollege niet te verlengen. Maar wij danken u, en onze directe contacten binnen uw Ministerie, voor de prettige en constructieve samenwerking.

Hoogachtend,

Benno Baksteen
Voorzitter DEGAS